

Direcția de inspecție judiciară pentru procurori

QR

DOSAR NR. 1704/IJ/319/DIP/2017

Destinatar:

JURINDEX MEDIA SRL - reprezentată de
d-nul Razvan Savaliuc

Adresa:

e-mail : rsziua@yahoo.com

Data emiterii:	29 iunie 2017	Data expediției	29.06.2017
----------------	---------------	-----------------	------------

**Către,
JURINDEX MEDIA SRL**

Urmare cererii dvs, în raport de dispozițiile art. 45 alin. 4 lit. b din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, vă comunicăm un exemplar al rezoluției din data de 06.06.2017, adoptată în lucrarea nr. 1704/IJ/319/DIP/2017.

**Inspector șef,
Judecător dr. Lucian Neteșoru**

[Signature]

www.LUMEAJUSTITIEI.ro

Direcția de inspecție judiciară pentru procurori

Nr. lucrare: 1704/IJ/319/DIP/2017

Data: 6 iunie 2017

REZOLUȚIE

1. Data și modalitatea de sesizare. Aspectele sesizate.

La data de 01.03.2017, sub numărul de mai sus, a fost înregistrată la Inspectia Judiciara – Direcția de inspecție judiciară pentru procurori lucrarea având ca obiect sesizarea formulată de către SC JURINDEX MEDIA SRL, prin reprezentant.

Ulterior, la data de 02.03.2017, sub același număr, a fost înregistrată o completare a sesizării formulate inițial.

Aspectele sesizate, învederate în cuprinsul secțiunii definite „Motivele plângerii” din sesizarea formulată inițial, sunt următoarele :

- începând cu luna ianuarie 2017, prin birourile de presă conduse direct și nemijlocit de Augustin Lazăr – procuror general al României și Laura Codruța Kovesi – procuror șef al Direcției Naționale Anticorupție, precum și prin numeroase ieșiri publice în fața presei, „cei doi șefi de parchete au lansat acuzații deosebit de grave la adresa Executivului, a unor membri ai Guvernului, referitor la activitatea acestora, cu încălcarea secretului anchetelor aflate în desfășurare, a prezumției de nevinovăție, prin aprecieri critice cu vădit caracter politic, care au produs indignare în societatea românească și ample dezbateri privind modul în care exponenți de vârf ai Ministerului Public s-au imixtionat în activitatea puterii executive...”; declarațiile/prestațiile publice avute în vedere au fost detaliate în completarea sesizării, formulată la data de 02.03.2017, expunându-se distinct declarații ale procurorului general al României Augustin Lazăr (09.01.2017 – Agerpres, 18.01.2017 – RFI, 18.01.2017 – Qmagazine, 01.02.2017 – Realitatea TV, 01.02.2017 – Agerpres, 04.02.2017 - Agerpres, 16.02.2017 – Hotnews, 28.02.2017 – declarație făcută la Ședința de Plen a CSM) și respectiv, ale procurorului șef al DNA Laura Codruța Kovesi (17.01.2017 – Digi 24, 18.01.2017 – Europa FM, 31.01.2017 – Agerpres, 01.02.2017 – Europa FM, 01.02.2017 – TVR, 01.02.2017 – Digi 24, 07.02.2017 – Radio România Actualități, 08.02.2017 – La Repubblica, 08.02.2017 – B1 TV, 09.02.2017 – BBC, 12.02.2017 – The Guardian,

23.02.2017 – Discurs bilanț DNA) și solicitându-se a se avea în vedere în cadrul verificărilor disciplinare considerentele obligatorii ale Curții Constituționale a României, cuprinse în Decizia nr. 63 din 08.02.2017;

- prin comportamentul public al celor doi șefi de parchet și prin folosirea birourilor de presă ale PICCJ și DNA, pe care le conduc nemijlocit, Augustin Lazăr – procuror general al României și Laura Codruța Kovesi – procuror șef al Direcției Naționale Anticorupție „au lansat acuzații determinate la adresa membrilor Guvernului României care au elaborat Ordonanța 13/2017, raliindu-se protestelor antiguvernamentale din Piața Victoriei, prin anunțul că au declanșat urmărirea penală în rem împotriva miniștrilor și personalului guvernamental implicat în elaborarea actului normativ respectiv, acreditând ideea că aceștia sunt niște infractori. Declarațiile celor doi au incitat la ură împotriva Guvernului și au amplificat protestele de stradă, manifestanții preluând acuzațiile formulate de aceștia.”;

- prin numeroasele comunicate de presă și declarații publice ale celor doi șefi ai PICCJ și DNA s-a afectat grav imaginea Guvernului României; ancheta penală pornită la DNA pe marginea Ordonanței 13/2017 a fost susținută de cei doi prin ieșiri publice și prin comunicatele de presă aprobate, iar „la cererea ilegală de întrerupere a detașării acestora la MJ formulată la Secția de procurori a CSM de Augustin Lazăr” au fost „debarcați” de la Ministerul Justiției doi secretari de stat, deși potrivit legii DNA nu avea competența să cerceteze oportunitatea și legalitatea emiterii unui act normativ cu caracter de lege, supus prin lege doar cenzurii Parlamentului;

- decizia Curții Constituționale din 27.02.2017, care a statuat că procurorii nu au competența de a cerceta acte normative cu caracter de lege, nici pe oportunitate, nici pe legalitate, a demonstrat că DNA nu avea competența să instrumenteze un asemenea dosar;

- acest comportament „constituie o abatere vădită de la statutul magistratului, de la obligația de rezervă de a nu comenta cauzele aflate pe rol, de a nu se imixtiona în activitatea altei puteri în stat prin declarații, comunicate și acțiuni penale care au încălcat legea, prezumția de nevinovăție, demnitatea și credibilitatea unor membri ai Guvernului României – în condițiile în care nu s-a identificat nicio faptă de corupție, dovada stând în declinarea cauzei de la DNA la Secția de urmărire penală a PICCJ”;

- aceste acțiuni „au antrenat Ministerul Public într-un război personal, cu caracter politic, cu efecte deosebit de grave asupra credibilității și imparțialității parchetelor din România”; s-a făcut referire, în același timp, pe de o parte la faptul că „atât asociațiile profesionale ale magistraților, cât și politicieni și lideri de opinie au condamnat public implicarea celor doi șefi

de mari parchete în scandalul public creat, care au produs pentru o bună parte a populației convingerea că în România marile parchete fac poliție politică.”, iar pe de altă parte la faptul că „o serie de membri ai CSM au apreciat în ședința Plenului CSM din 28.02.2017 că se impune investigarea acestora pentru a se stabili răspunderea lor pentru cele semnalate.”

2. Data finalizării verificărilor prealabile și conținutul acestora.

Verificările prealabile au fost finalizate la data de 26.05.2017, în termenul prevăzut în dispozițiile art. 45 alin. 3 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii și au cuprins :

- atașarea *Deciziilor nr. 63 din 08.02.2017 și nr. 64 din 09.02.2017 ale Curții Constituționale a României*, publicate în Monitorul Oficial al României nr. 145 din 27.02.2017;

- atașarea *minutei Deciziei nr. 68 pronunțată la data de 27.02.2017 în dosarul nr. 430E/08.02.2017 al Curții Constituționale a României*, conform comunicatului de presă al CCR datat 27.02.2017;

- identificarea și atașarea la dosar a tuturor *articolelor de presă* cuprinzând declarațiile/punctele de vedere la care se face referire concretă în completarea aferentă sesizării ce formează obiectul lucrării; traducerea în limba română a articolului publicat în limba engleză în The Guardian la data de 12.02.2017;

- atașarea *Rapoartelor Comisiei Europene* către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul *Mecanismului de Cooperare și Verificare*, datele 27.01.2016 și 25.01.2017;

- atașarea *comunicatelor de presă emise de Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție*, datele 18.01.2017 (2 comunicate), 25.01.2017, 31.01.2017, 02.02.2017, 03.02.2017, 06.07.2017, 09.02.2017, 27.02.2017 (2 comunicate) și respectiv, 13.03.2017;

- atașarea *comunicatelor de presă nr. 36/VIII/3/18.01.2017, 52/VIII/3/20.01.2017, nr. 58/VIII/3/25.01.2017, nr. 116/VIII/3/31.01.2017, nr. 122/VIII/3/01.02.2017, nr. 126/VIII/3/02.02.2017, nr. 190/VIII/3/27.02.2017 ale DNA* și a celui cuprinzând discursul procurorului șef al DNA cu ocazia prezentării Bilanțului anual de activitate pentru anul 2016;

- solicitarea de *date privind soluționarea dosarului nr. 46/P/2017 înregistrat la Secția de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție din cadrul Direcției Naționale Anticorupție* și atașarea răspunsului primit;

- efectuarea unor *verificări directe la sediul Direcției Naționale Anticorupție*, în cadrul cărora s-a realizat aducerea la cunoștință a sesizării ce formează obiectul verificărilor efectuate în lucrarea nr. 1704/IJ/319/DIP/2017 și solicitarea unui punct de vedere d-nei procuror șef

direcție Laura Codruța Kovesi, d-nei procuror Daniela Dumitrache din cadrul Compartimentului de registratură, grefă, arhivă și relații cu publicul al DNA, d-nului procuror șef al Secției de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție a DNA Marius Bulancea, d-nului procuror Silviu Paul Dumitriu și d-nului procuror Jean Nicolae Uncheșelu, în conformitate cu dispozițiile art. 14 alin. 1 lit. f din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspekția Judiciară; punctele de vedere formulate s-au atașat prezentei lucrări;

- solicitarea de *date necesare soluționării lucrării de la Direcția Națională Anticorupție* și atașarea răspunsului primit;

- efectuarea unor *verificări directe la sediul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție*, în cadrul cărora s-a realizat aducerea la cunoștință a sesizării ce formează obiectul verificărilor efectuate în lucrarea nr. 1704/IJ/319/DIP/2017 și solicitarea unui punct de vedere d-nului procuror general Augustin Lazăr, în conformitate cu dispozițiile art. 14 alin. 1 lit. f din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspekția Judiciară; punctul de vedere formulat s-a atașat prezentei lucrări;

- *solicitarea unor relații d-nului Mihai Laurențiu Polițeanu*, în conformitate cu dispozițiile art. 14 alin. 1 lit. e din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspekția Judiciară, în legătură cu aspecte verificate în lucrarea nr. 1704/IJ/319/DIP/2017; nota cuprinzând relațiile date s-a atașat prezentei lucrări;

- *atașarea Deciziei nr. 68 din 27.02.2017 a Curții Constituționale a României, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 181 din 14.03.2017;*

- *atașarea transcriptului discuțiilor purtate în Ședința Plenului CSM din data de 28.02.2017 la pct. 41 și 42;*

- *atașarea înscrisului denumit „Rezultatul evaluării activității procurorului general al României, domnul Augustin Lazăr, precum și a procurorului șef al DNA, doamna Laura Codruța Kovesi, cu specială raportare la efectele Deciziei nr. 68/2017 a Curții Constituționale a României”, întocmit de către Ministrul Justiției, prof. univ. dr. Tudorel Toader;*

- efectuarea de *verificări directe la sediul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție*, având ca obiect examinarea dosarului înregistrat la Secția de urmărire penală și criminalistică, urmare disjungerii și declinării competenței de soluționare dispuse prin ordonanța nr. 46/P/2017 din data de 24.02.2017 a Secției de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție din cadrul Direcției Naționale Anticorupție;

- *atașarea ordinii de zi soluționată la data de 25.01.2017 de către Plenul CSM;*

- atașarea ordinii de zi soluționată la data de 01.02.2017 de către Plenul CSM și a Mesajului public pentru apărarea independenței sistemului judiciar emis de Plenul CSM la data de 01.02.2017;

- atașarea ordinii de zi soluționată la data de 28.02.2017 de către Plenul CSM;

- efectuarea de verificări privind aspecte relevante rezultate din analiza datelor înscrise în comunicatul nr. 264/VIII/3/2017 al DNA și punctul de vedere formulat de procurorul șef al DNA (vizând sentința penală nr. 529/04.06.2014 a ÎCCJ, Deciziile nr. 270/10.03.2008, nr. 1222/12.11.2008, nr. 1431/3.11.2010 și nr. 1525/24.11.2010 ale Curții Constituționale a României);

- studierea lucrării nr. 1011/IJ/178/DIP/2017 a Inspecției Judiciare și atașarea înscrisurilor relevante soluționării prezentei lucrări.

3. Situația de fapt.

La data de 18.01.2017, Ministerul Justiției a pus în dezbatere publică un proiect de ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, proiect transmis Consiliului Superior al Magistraturii pentru avizare.

La data de 18.01.2017, sub nr. 3743, Ministerul Justiției a comunicat către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și către procurorii șefi ai DNA și DIICOT, proiectele de OUG privind modificarea CP și CPP, în vederea examinării la nivelul acestor instituții și a transmiterii unor propuneri până la data de 23.01.2017 (lucrarea fiind înregistrată sub nr. 168/C/18.01.2017 la Cabinetul procurorului general al PÎCCJ).

La data de 18.01.2017, cu adresa nr. 4/3140, Ministerul Justiției a transmis procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, respectiv, către procurorii șefi ai DNA și DIICOT, proiectul de OUG privind grațierea unor pedepse, cu solicitarea de a se transmite punctul de vedere al instituției, până la data de 23.01.2017 (lucrarea fiind înregistrată sub nr. 171/C/18.01.2017 la Cabinetul procurorului general al PÎCCJ).

Cu adresa nr. 168;171/C/2017 din 25.01.2017 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție au fost transmise Ministerului Justiției punctele de vedere exprimate de procurorii din cadrul Ministerului Public privind cele două proiecte de acte normative. Aceleași puncte de vedere au fost transmise și către președintele Consiliului Superior al Magistraturii, cu adresa datată 25.01.2017.

Prin Hotărârea nr. 65 din 25 ianuarie 2017, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a avizat negativ proiectele prezentate, reținându-

se că nu sunt îndeplinite cerințele art. 115 alin. 4 din Constituția României, republicată.

La data de **25.01.2017**, prin intermediul poștei electronice, la Compartimentul registratură, grefă, arhivă și relații cu publicul din cadrul Direcției Naționale Anticorupție a fost înregistrat sub nr. 916/2017 denunțul formulat de trei persoane împotriva numiților Sorin Mihai Grindeanu – prim ministru al Guvernului României și Florin Iordache – ministru al Justiției în Guvernul României pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 269 alin. 1 Cod penal și art. 8 alin. 1 lit. b din Legea nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială. La aceeași dată, denunțul a fost înregistrat sub nr. 43/VIII/1/2017 la Secția a II – a a DNA. În urma examinării acestuia la mapa conducerii secției s-a dispus restituirea denunțului penal, motivat de faptul că s-a constatat că nu îndeplinește condițiile de formă stabilite de Codul de procedură penală cu privire la modul de sesizare, cu referire concretă la faptul că lipsea certificarea prin semnătură electronică. În aplicarea dispozițiilor art. 290 cu raportare la art. 289 alin. 5 din C.pr.pen., denunțul a fost restituit, cu adresa nr. 43/VIII-1/25.01.2017.

La data de **31.01.2017**, Ministerul Justiției a transmis Consiliului Superior al Magistraturii, în vederea avizării, un nou proiect de ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală.

Proiectul transmis a fost comunicat la data de **31.01.2017**, orele 18,44, procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, fiind stabilită ședință a Plenului CSM pentru data de 01.02.2017 orele 9,00. Proiectul primit a fost comunicat în format electronic DNA și DIICOT, la data de 31.01.2017, orele 18,45.

Ulterior, în cursul aceleiași zile, fără a avea avizul solicitat Consiliului Superior al Magistraturii, Guvernul României a adoptat Ordonanța de urgență nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, ce a fost trimisă spre aprobare Parlamentului și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 92 din 01.02.2017.

- Urmare solicitării transmise la data de **31.01.2017**, Direcția Națională Anticorupție a comunicat Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu adresa nr. 131/C/2017 din 01.02.2017, punctul de vedere referitor la propunerile de modificare a Codului penal și Codului de procedură penală.

La data de **01.02.2017**, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a constatat ca fiind rămasă fără obiect solicitarea Ministerului Justiției de avizare a proiectului de Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Codului penal și a Codului de Procedură Penală,

transmis Consiliului la data de 31.01.2017, având în vedere că OUG nr. 13/2017 a fost publicată în Monitorul Oficial al României nr. 92/01.02.2017.

La aceeași dată, *Plenul CSM a luat act de inițiativa președintelui CSM și respectiv, a hotărât susținerea acestei inițiative în ceea ce privește sesizarea Curții Constituționale potrivit art. 146 lit. e din Constituția României.*

După suplimentarea ordinii de zi a ședinței din data de **01.02.2017**, *Plenul CSM a hotărât și emiterea unui mesaj public referitor la apărarea independenței sistemului judiciar în ansamblul său.*

În mesajul public emis se rețin și următoarele : „*Apreciind că modalitatea de adoptare a unor acte normative de către Guvernul României, cu implicații asupra activității sistemului judiciar, într-o manieră ce nu respectă principiile transparenței decizionale, consultării și dezbaterii, constituie dovada unei desconsiderări a activității de înfăptuire a justiției și a autorității de lucru judecat (...) Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în calitatea sa de garant al independenței justiției, reafirmă că : (...) Adoptarea unor măsuri care subminează progresele înregistrate în reforma justiției are un impact negativ major asupra societății românești în general.*”

La data de **31.01.2017**, în cadrul programului de audiență organizat la sediul DNA, *a fost primit un denunț având un conținut similar celui înregistrat la data de 25.01.2017.* Denunțul înregistrat a fost înaintat la Cabinetul procurorului șef direcție. Conform rezoluției procurorului șef al DNA, denunțul a fost repartizat Secției a II – a a DNA.

La data de **01.02.2017**, denunțul penal a fost examinat de către procurorul șef al Secției de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție, domnul Marius Bulancea, fiind dispusă *înregistrarea dosarului penal nr. 46/P/2017.*

După primirea dosarului, procurorul de caz, domnul Paul Dumitriu - procuror șef adjunct al Secției de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție, a procedat la chemarea persoanei care a depus denunțul pentru a da lămuriri privind denunțul formulat inițial.

La data de **01.02.2017** a fost formulată o *completare a denunțului formulat inițial.*

- Prin *ordonanța nr. 46/P/2017 datată 01.02.2017*, întocmită de către d-nul procuror șef adjunct secție Paul Dumitriu, în temeiul art. 305 alin. 1 și 2 din C.pr.pen. a fost dispusă începerea urmăririi penale în cauză cu privire la săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 13 din Legea nr. 78/2000, art. 269 alin. 1 Cod penal și art. 8 alin. 1 lit. b din Legea nr. 115/1999.

La data de **01.02.2017**, după dispunerea începerii urmăririi penale în cauză, la solicitarea d-nului procuror șef adjunct secție Paul Silviu Dumitriu, *a fost desemnat prin rezoluția procurorului șef al Secției a II-a a DNA, domnul Marius Bulancea și domnul procuror Jean Uncheșelu în vederea*

efectuării urmăririi penale în dosarul nr. 46/P/2017, alături de procurorul desemnat inițial; în continuare, au fost efectuate acte de urmărire penală în acest dosar de către ambii procurori.

La data de **2.02.2017**, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a transmis spre analiză Avocatului Poporului solicitarea de a sesiza Curtea Constituțională, în raport de dispozițiile art. 146 lit. d teza finală din Constituție.

Ca urmare a adoptării OUG nr. 13/2017, președintele CSM și președintele României au sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea conflictelor juridice de natură constituțională dintre autoritatea executivă – Guvernul României și autoritatea legiuitoare – Parlamentul României, precum și dintre autoritatea executivă – Guvernul României și autoritatea judecătorească – Consiliul Superior al Magistraturii.

La data de **03.02.2017**, în temeiul art. 146 lit. d teza finală din Constituție, Avocatul Poporului a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor OUG nr. 13/2017. Prin Decizia nr. 64 din 08.02.2017 a Curții Constituționale, definitivă și general obligatorie, excepția ridicată direct de Avocatul Poporului a fost respinsă, ca devenită inadmisibilă, constatându-se că ordonanța nu mai este în vigoare, fiind abrogată în mod expres prin OUG nr. 14/2017.

La data de **03.02.2017**, prin cererea nr. 400/C/2017, înregistrată la Curtea de Apel București – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal sub nr. 964/2/2017, Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin procurorul general, a chemat în judecată pârâțul Guvernul României solicitând să se dispună : în temeiul art. 14 alin. 3 din Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, modificată și completată -suspendarea OUG nr. 13/2017 până la soluționarea definitivă a cauzei, în temeiul art. 1 alin. 5 raportat la art. 9 din Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, modificată și completată – anularea OUG nr. 13/2017; a fost invocată, de asemenea, excepția de neconstituționalitate a OUG nr. 13/2017, solicitându-se sesizarea Curții Constituționale în temeiul art. 146 lit. d din Constituție.

- La lucrarea nr. 400/C/2017 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost identificat și un proiect de cerere de chemare în judecată având ca obiect suspendarea efectelor OUG nr. 13/2017, primit în format electronic la cabinetul procurorului general la data de 03.02.2017 și atașat de urmare, în format scris, la data de 06.02.2017, înregistrat sub nr. 297/C/2017 la Direcția Națională Anticorupție.

Cu adresa nr. 129B.J./**06.02.2017**, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a transmis Curții de Apel București cererea prin care se renunța la judecarea cauzei, în dosarul nr. 964/2/2017.

Prin **Decizia nr. 63 din 08.02.2017 a Curții Constituționale**, definitivă și general obligatorie, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 145/27.02.2017 s-a constatat că nu a existat un conflict juridic de natură constituțională între autoritatea executivă – Guvernul României și autoritatea legiuitoare – Parlamentul României, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală fiind adoptată în exercitarea unei competențe proprii a Guvernului, prevăzute expres de dispozițiile art. 115 din Legea fundamentală; totodată, s-a constatat că nu a existat un conflict juridic de natură constituțională între autoritatea executivă – Guvernul României și autoritatea judecătorească – Consiliul Superior al Magistraturii, prin adoptarea Ordonanței de urgență nr. 13/2017, Guvernul neîmpiedicând autoritatea judecătorească, reprezentată de Consiliul Superior al Magistraturii, să-și realizeze o atribuție constituțională referitoare la avizarea actului normativ.

La **data de 24.02.2017**, prin *ordonanța* emisă de către domnul procuror șef adjunct secție Paul Dumitriu în dosarul nr. 46/P/2017 al DNA, s-a dispus în temeiul art. 311 Cod procedură penală *extinderea urmăririi penale în cauză cu privire la infracțiunile de sustragerea sau distrugerea de înscrisuri prev. de art. 259 alin. 1 și 2 Cod penal, sustragerea sau distrugerea de probe ori de înscrisuri prev. de art. 275 Cod penal și fals intelectual prev. de art. 321 Cod penal.*

Ulterior, prin *ordonanța* datată **24.02.2017**, emisă de același magistrat procuror în dosarul nr. 46/P/2017, s-a dispus *clasarea cauzei având ca obiect infracțiunea prev. de art. 13 din Legea nr. 78/2000, în aplicarea dispozițiilor art. 315 alin. 1 lit. b din C.proc.pen. cu referire la art. 314 alin. 1 lit. a din C.proc.pen. rap. la art. 16 alin. 1 lit. a din C.proc.pen., precum și disjungerea și declinarea cauzei la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, spre competență soluționare, sub aspectul săvârșirii infracțiunilor prev. de art. 269 alin. 1 Cod penal, art. 8 alin. 1 lit. b din Legea nr. 115/1999, art. 259 alin. 1 și 2 Cod penal, art. 275 Cod penal și art. 321 Cod penal.*

• Prin **Decizia nr. 68 a Curții Constituționale, pronunțată la data de 27.02.2017**, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 145/14.03.2017, definitivă și general obligatorie, s-a constatat că *a existat și există un conflict juridic de natură constituțională între Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție și Guvernul României, generat de acțiunea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție de a-și aroga atribuția de a verifica legalitatea și oportunitatea unui act normativ, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017, cu încălcarea*

competențelor constituționale ale Guvernului și Parlamentului, prevăzute de art. 115 alin. 4 și 5 din Constituție, respectiv ale Curții Constituționale, prevăzute de art. 146 lit. d din Constituție.

Pentru a decide cu privire la existența sau nu a conflictului, **Curtea**, după ce a determinat cadrul și limitele competențelor constituționale și legale ale autorităților aflate în conflict, **a procedat la stabilirea stării de fapt**, în funcție de datele concrete ale speței, analizând actele de sesizare din Dosarul nr. 46/P/2017 înregistrat pe rolul Secției de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, precum și actele procesuale emise de organul de urmărire penală, respectiv procurorul de caz, în dosarul menționat.

În considerentele acestei decizii s-au reținut și următoarele :

* ...Curtea constată că **starea de fapt descrisă în actul de sesizare a organului judiciar și încadrată juridic în dispozițiile art. 269 din Codul penal, art. 13 din Legea nr. 78/2000 și în cele ale art. 8 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 115/1999 constituie cadrul asumat procesual reținut și asumat de Ministerul Public – Direcția Națională Anticorupție, care prin Ordonanța din 1 februarie 2017 a dispus începerea urmăririi penale în rem, cu privire la faptele reclamate. Toate argumentele expuse mai sus, impuneau însă organului judiciar soluția de clasare, în baza art. 294 alin. (3) din Codul de procedură penală, fără a efectua acte de urmărire penală, ca urmare a incidenței art. 16 alin. (1) din același cod, întrucât toate faptele reclamate priveau în realitate aspecte legate de procedura de adoptare a unui act normativ, respectiv aspecte de oportunitate și legalitate care nu cad sub incidența controlului organelor de cercetare penală, indiferent de încadrarea juridică stabilită de către procuror. Întrucât, doar prin ea însăși, adoptarea actelor normative nu poate constitui elementul material al unor infracțiuni, Curtea constată că faptele reclamate prin denunțul care a stat la baza întocmirii Dosarului nr. 46/P/2017, înregistrat pe rolul Secției de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, nu pot intra sub incidența legii penale, indiferent de încadrarea juridică dată.**

● * ...Curtea constată că **niciuna dintre infracțiunile pentru care s-a dispus extinderea nu intră în sfera de competență a Direcției Naționale Anticorupție;**

* Pentru aceste considerente ... apare cu evidență faptul că **Ministerul Public, ca parte a autorității judecătorești, s-a considerat competent să verifice oportunitatea, respectarea procedurii legislative și, implicit, legalitatea adoptării ordonanței de urgență a Guvernului. O astfel de conduită echivalează cu o încălcare gravă a principiului separației puterilor în stat, garantat de art. 1 alin. (4) din Constituție, deoarece Ministerul Public nu doar că își depășește atribuțiile prevăzute de**

Constituție și de lege, dar își arogă atribuții ce aparțin puterii legislative sau Curții Constituționale.

* În activitatea sa de interpretare și aplicare a legii, procurorul trebuie să realizeze un echilibru între spiritul și litera legii, între exigențele de redactare și scopul urmărit de legiuitor, fără a avea competența de a se substitui autorităților competente în acest domeniu. Obligația care incumbă procurorilor derivă direct din normele constituționale ale art. 131 din Constituție, potrivit cărora, în activitatea judiciară, ei reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor. În această lumină, Curtea constată că **prin verificarea circumstanțelor în care a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, Ministrul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție și-a arogat competența de a efectua o anchetă penală într-un domeniu care excedează cadrului legal, ce poate conduce la un blocaj instituțional din perspectiva dispozițiilor constituționale ce consacră separația și echilibrul puterilor în stat.** Astfel, în condițiile în care începerea urmăririi penale presupune activități de cercetare și anchetă penală cu privire la modul în care Guvernul și-a îndeplinit atribuțiile de legiuitor delegat, **acțiunea Ministerului Public încetează să mai fie una legitimă, devenind abuzivă, întrucât depășește competența stabilită de cadrul legal în vigoare.** Mai mult, acțiunea Ministerului Public creează o presiune asupra membrilor Guvernului care afectează buna funcționare a acestei autorități **sub aspectul actului legiferării**, având drept consecință descurajarea/intimidarea legiuitorului delegat de a-și exercita atribuțiile constituționale. **Declanșarea unei ample anchete penale care s-a concretizat prin descinderi la Ministerul Justiției, ridicarea de acte, audierea unui număr mare de funcționari publici, secretari de stat și miniștri a determinat o stare de tensiune, de presiune psihică, chiar pe durata derulării unor proceduri de legiferare, creându-se premisele unui blocaj în activitatea de legiferare.** Astfel, sub imperiul unei temeri declanșate de activitatea de cercetare penală și de formularea unor viitoare acuzații care pot determina incidența răspunderii penale, Guvernul este blocat în activitatea sa de legiuitor. Împrejurarea creată **golește de conținut garanția constituțională referitoare la imunitatea inerentă actului decizional de legiferare, de care beneficiază membrii Guvernului, garanție care are ca scop tocmai protejarea mandatului față de eventuale presiuni sau abuzuri ce s-ar comite împotriva persoanei care ocupă funcția de ministru, imunitatea asigurându-i acesteia independența, libertatea și siguranța în exercitarea drepturilor și a obligațiilor ce îi revin potrivit Constituției și legilor.**

* Prin conduita sa, **Ministrul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție a acționat ultra vires, și-a arogat o competență pe care nu o posedă – controlul modului de adoptare unui act normativ, sub aspectul legalității și oportunității sale, ceea ce a afectat buna funcționare a unei autorități, care își are remediul în dispozițiile art. 146 lit. e din Constituție, care prevăd soluționarea conflictelor juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice de către Curtea Constituțională.**

* **În ceea ce privește Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție, conduita conformă Constituției transpare din cele statuate mai sus, și anume exercitarea competențelor stabilite de lege în conformitate cu prevederile constituționale referitoare la separația puterilor în stat și, deci, abținerea de la orice acțiune care ar avea ca efect subrogarea în atribuțiile altei autorități publice. Prin urmare, Ministerul Public nu are competența de a desfășura activități de cercetare penală cu privire la legalitatea și oportunitatea unui act normativ adoptat de legiuitor.**

Totodată, în considerentele Deciziei nr. 68 din 27.02.2017 a Curții Constituționale s-au menționat următoarele :

„Având în vedere faptele reclamate și cele reținute în ordonanța procurorului de caz, Curtea apreciază că **toate elementele prezentate drept elemente materiale constitutive ale infracțiunilor imputate nu constituie altceva decât aprecieri personale sau critici ale autorilor denunțului cu privire la legalitatea și oportunitatea actului adoptat de Guvern.** Astfel, circumstanțele adoptării actului normativ, luările de poziție publice contradictorii ale ministrului justiției și ale prim-ministrului, urmate de decizia adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, ”fără să fie consultat Consiliul Legislativ, fără să se aștepte avizul Consiliului Superior al Magistraturii, fără a fi trecută pe ordinea de zi sau cea suplimentară a ședinței Guvernului din 31 ianuarie 2017” constituie, în mod evident, aspecte privind legalitatea și oportunitatea adoptării actului criticat, care nu pot intra în sfera de competență a procurorilor, respectiv nu pot face obiectul activității de cercetare penală. Mai mult, susținerea potrivit căreia «modificările legislative nu sunt justificate, argumentele [...] referitoare la supraaglomerarea din penitenciare și o posibilă condamnare ”pilot” la CEDO, nefiind adevărate» vizează nemotivarea caracterului urgent și a situației extraordinare care a generat reglementarea, deci o *problemă de constituționalitate* a actului normativ, care, în mod evident, nu cade în atribuția de verificare a organelor de cercetare penală. Suspiciunea în sensul că o anumită persoană beneficiază în mod direct de noua reglementare,

ceea ce ar conferi ordonanței de urgență un caracter *intuituu personae*, apare, de asemenea, ca fiind lipsită de fundament juridic. Este evident că, adresându-se unui număr nedeterminat de subiecte de drept, cum este cazul Ordonanței de urgență nr. 13/2017, în mod implicit toate persoanele care se regăsesc în ipoteza normei cad sub incidența noului act normativ.

Curtea, analizând încadrarea juridică a faptelor denunțate, așa cum este ea configurată de către procuror în ordonanța de începere a urmăririi penale *in rem*, reține, în ceea ce privește infracțiunea de favorizare a făptuitorului, prevăzută de art. 269 din Codul penal, că această infracțiune nu poate fi comisă prin adoptarea unui act normativ. Este evident că un act normativ de clemență (de grațiere) ori de dezincriminare a anumitor infracțiuni este favorabil unor persoane care au comis faptele penale care cad sub incidența respectivului act normativ, dar acest aspect nu se poate converti nicicum în "ajutorul dat făptuitorului", ca element material al infracțiunii de favorizare a făptuitorului. Art. 269 din Codul penal are în vedere alte ipoteze, respectiv acte individualizate strict care pot constitui un folos dat făptuitorului, menit să împiedice înfăptuirea justiției într-o cauză penală concretă. Actele normative de clemență sau de dezincriminare reprezintă întotdeauna voința legiuitorului, iar opțiunea acestuia este justificată de anumite nevoi sociale, juridice, economice, raportate la un anumit moment din evoluția societății. Este evident că prin caracterul lor normativ, legile și ordonanțele Guvernului au aplicabilitatea generală și își extind efectele asupra unui număr nedeterminat de subiecte vizate de ipoteza normelor. În această logică, devine posibil ca în sfera de aplicabilitate a acestor acte să intre și cei care le-au adoptat sau rudele, prietenii, cunoștințele lor. A aprecia altfel, înseamnă că niciodată legiuitorul primar sau delegat nu ar putea adopta acte normative fără a fi sancționat penal, întrucât caracterul mai favorabil al normelor adoptate ar favoriza întotdeauna anumiți făptuitori. Or, Curtea reține că tocmai caracterul de generalitate a actului normativ, aplicabilitatea sa asupra unui număr nedefinit de persoane distinge actul normativ de actul individual, singurul care poate fi susceptibil de a produce faloase, avantaje, ajutor, în sensul prevăzut de legea penală.

• Așadar nu este de acceptat ca autoritatea legiuitoare primară sau delegată (parlamentari sau miniștri) să intre sub incidența legii penale prin însuși faptul adoptării sau participării la actul decizional al adoptării actului normativ, aceasta îndeplinindu-și o atribuție constituțională. În virtutea imunității care însoțește actul decizional de legiferare, care, așa cum Curtea a reținut în prealabil, este aplicabilă *mutatis mutandis* și membrilor Guvernului, niciun parlamentar sau ministru nu poate fi tras la răspundere pentru opiniile politice sau acțiunile exercitate în vederea elaborării ori adoptării unui act normativ cu putere de lege. A admite contrariul înseamnă

a lasă, indirect, posibilitatea intruziunii în procesul legislativ a unei alte puteri, cu consecința directă a încălcării separației puterilor în stat. Lipsa răspunderii juridice pentru activitatea de legiferare este o garanție a exercitării mandatului față de eventuale presiuni sau abuzuri ce s-ar comite împotriva persoanei care ocupă funcția de parlamentar sau de ministru, imunitatea asigurându-i acesteia independența, libertatea și siguranța în exercitarea drepturilor și a obligațiilor ce îi revin potrivit Constituției și legilor.

În acest sens, reglementează și Codul penal în cadrul Titlului V. Infrațiuni de corupție și de serviciu, Capitolul 2. Infrațiuni de serviciu, respectiv infracțiunea de conflict de interese, prevăzută de art. 301. Dispozițiile alin. (2) al acestui articol stabilesc o condiție negativă, și anume că dispozițiile incriminatoare de la alin. (1) ***nu se aplică în cazul emiterii, aprobării sau adoptării actelor normative***. În justificarea acestei condiții negative, în doctrină se arată că rațiunea acestei formulări a fost aceea de a evita riscul pentru legiuitor să fie acuzat de conflict de interese, în condițiile în care actele normative emise, aprobate sau adoptate produc, de regulă, efecte asupra tuturor persoanelor, fiind astfel posibil ca și persoane apropiate emitenților actului normativ să beneficieze de acele acte. Situația este identică și în ceea ce privește infracțiunea de favorizare a făptuitorului, chiar dacă legiuitorul nu a prevăzut expres clauza exoneratoare de răspundere penală în cuprinsul art. 269 din Codul penal.

În ceea ce privește infracțiunea prevăzută de **art. 13 din Legea nr. 78/2000**, Curtea reține că aceasta sancționează fapta persoanei care îndeplinește o funcție de conducere într-un partid de a-și folosi influență sau autoritatea sa *în scopul obținerii pentru sine sau pentru altul de foloase necuvenite*. Pentru considerentele arătate mai sus, tocmai datorită caracterului de generalitate al unei legi sau ordonanțe, "folosul" din textul incriminator are în vedere alte ipoteze și nicidecum "beneficiul" obținut de o persoană ca urmare a adoptării unui act normativ, astfel că acesta nu poate fi în niciun caz element constitutiv al laturii obiective a unei infracțiuni și astfel nu poate determina răspunderea penală. (...)

- Referitor la infracțiunea prevăzută de **art. 8 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 115/1999**, Curtea observă că aceasta incriminează fapta de prezentare, cu rea-credință, de date inexacte Parlamentului sau Președintelui României cu privire la activitatea Guvernului sau a unui minister, *pentru a ascunde săvârșirea unor fapte de natură să aducă atingere intereselor statului*. Această infracțiune a fost introdusă în Legea responsabilității ministeriale prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/1999, prin art. 6¹, nota de fundamentare prevăzând necesitatea completării legii cu "două infracțiuni specifice activității unui membru al Guvernului în exercițiul funcției sale". Din analiza elementelor constitutive ale acestei infracțiuni reiese că această

normă este incidentă atunci când prezentarea de către membrii Guvernului a datelor inexacte este rezultatul îndeplinirii unei obligații legale față de cei îndrituiți să solicite aceste date, Parlamentul, respectiv Președintele României. Or, raportat la starea de fapt descrisă în denunțul formulat și reținută în ordonanța de începere a urmăririi penale emisă de organul judiciar, potrivit căreia "în mod deliberat ministrul justiției a dezinformat Parlamentul României cu privire la intențiile lui a promova acte normative [...] prin procedura ordonanței de urgență" și că "în mod deliberat, prim-ministrul României și ministrul justiției l-au dezinformat pe Președintele României, înaintea ședinței de Guvern că nu aveau intenția să treacă pe ordinea de zi cele două ordonanțe", Curtea constată că "datele inexacte" se referă la necomunicarea unor intenții, care, în viziunea autorilor denunțului și a organului judiciar, se convertește în "dezinformare". Nicio normă legală sau constituțională nu obligă Guvernul să-l informeze pe Președintele României cu privire la "intențiile" sale în sensul includerii pe ordinea de zi a unei ședințe de Guvern a actelor normative supuse adoptării și nici să informeze Parlamentul cu privire la "intenția" sa de a adopta ordonanțe de urgență. Cu privire la acest din urmă aspect, singura obligație a Guvernului este de a depune, după adoptare, ordonanța de urgență spre dezbatere în procedură de urgență la Camera competentă pentru ca aceasta să intre în vigoare, conform art. 115 alin. (5) din Constituție."

- În cadrul **pct. 114 al Deciziei** susmenționate, s-a precizat și că *subiectul incidenței legii penale în cazul adoptării unui act juridic normativ* a fost antamat anterior de către Curtea Constituțională cu ocazia pronunțării **Deciziei nr. 405 din 15 iunie 2016**, analizându-se noțiunea de "act" existentă în conținutul infracțiunii de abuz în serviciu, menționându-se „*Cu acel prilej, Curtea a arătat că în sfera de cuprindere a acestei noțiuni nu poate intra și actul juridic normativ, întrucât, în această situație, legislația penală ar interfera cu proceduri judiciare reglementate de legiuitor în mod expres printr-o legislație distinctă, respectiv excepția de nelegalitate/excepția de neconstituționalitate.*”

- **Pct. 120 al aceleiași decizii** relevă **concluziile** analizei efectuate, în maniera "Pentru aceste considerente, având în vedere că prin Ordonanța din 1 februarie 2017 a Direcției Naționale Anticorupție se reține că "nu există vreunul dintre cazurile care împiedică punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale" și, în consecință, se dispune începerea urmăririi penale și se efectuează acte de urmărire penală cu privire la săvârșirea infracțiunilor menționate în denunț, apare cu evidență faptul că *Ministerul Public, ca parte a autorității judecătorești, s-a considerat competent să verifice oportunitatea, respectarea procedurii legislative și, implicit, legalitatea adoptării ordonanței de urgență a Guvernului. O astfel de conduită echivalează cu o încălcare gravă a principiului separației puterilor*

în stat, garantat de art. 1 alin. (4) din Constituție, deoarece Ministerul Public nu doar că își depășește atribuțiile prevăzute de Constituție și de lege, dar își arogă atribuții ce aparțin puterii legislative sau Curții Constituționale. În activitatea sa de interpretare și aplicare a legii, procurorul trebuie să realizeze un echilibru între spiritul și litera legii, între exigențele de redactare și scopul urmărit de legiuitor, fără a avea competența de a se substitui autorităților competente în acest domeniu. Obligația care incumbă procurorilor derivă direct din normele constituționale ale art. 131 din Constituție, potrivit cărora, în activitatea judiciară, ei reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor.”

În perioada 18.01.2017 – 27.02.2017, prin intermediul Biroului de informare și relații publice din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție au fost emise următoarele comunicate:

- nr. 110/VIII-3/2017 din 18.01.2017, prin care s-a exprimat punctul de vedere al instituției având în vedere dezbaterile din spațiul public referitoare la adoptarea unor modificări legislative privind grațierea și amnistia;

- nr. 117/VIII-3/2017 din 18.01.2017, prin care s-au dat publicității, în completarea comunicatului anterior, puncte de vedere referitor la modificările cuprinse în proiectul menționat, apreciindu-se că nu se justifică urgența promovării respectivelor acte normative printr-o ordonanță de urgență;

- nr. 175/VIII-3/2017 din 25.01.2017, prin care s-a dat publicității o sinteză a punctelor de vedere referitoare la cele două proiecte de modificare și completare a Codului penal și Codului de procedură penală, precum și pentru grațierea unei pedepse, precizându-se că este menținută poziția comunicată public în cursul săptămânii trecute;

- nr. 211/VIII-3/2017 din 31.01.2017, prin care s-a opinat și s-a argumentat în sensul că proiectul de modificare a celor două coduri depășește limitele stabilite de către instanța de contencios constituțional, exprimându-se critici referitoare la modificările ce se doreau a fi operate, exemplificându-se cele expuse cu date statistice la nivelul Ministerului Public privind infracțiunile la care se făcea referire și calitatea persoanelor trimise în judecată pentru infracțiunea de conflict de interese;

- nr. 226/VIII-3/2017 din 02.02.2017, prin care s-a comunicat transmiterea spre analiză Avocatului Poporului a solicitării procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție de a sesiza Curtea Constituțională în temeiul dispozițiilor art. 146 lit. d teza finală din Constituție, cu excepția de neconstituționalitate a OUG nr. 13/2017,

fiind expuse sintetic criticile de neconstituționalitate extrinsecă și criticile de neconstituționalitate intrinsecă avute în vedere în sesizarea transmisă;

- *nr. 240/VIII-3/2017 din 03.02.2017*, prin care s-a comunicat faptul că la aceeași dată procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a sesizat Curtea de Apel București – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal cu o acțiune prin care a solicitat să se dispună anularea OUG nr. 13/2017, suspendarea acestei ordonanțe până la soluționarea definitivă a cauzei și respectiv, a fost invocată excepția de neconstituționalitate a OUG nr. 13/2017;

- *nr. 252/VIII-3/2017 din 06.02.2017*, prin care s-a comunicat punctul de vedere al instituției referitor la decizia Guvernului de abrogare a OUG nr. 13/2017, prin adoptarea OUG nr. 14/2017;

- *nr. 285/VIII-3/2017 din 09.02.2017*, prin care s-a exprimat un punct de vedere referitor la consecințele abrogării OUG nr. 13/2017;

- *nr. 372/VIII-3/2017 din 27.02.2017*, prin care s-a comunicat înregistrarea pe rolul Secției de urmărire penală și criminalistică a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a cauzei cunoscută generic sub denumirea de „*Adoptarea Ordonanței 13*”, ca urmare a declinării acesteia de către DNA;

- *nr. 379/VIII-3/2017 din 27.02.2017*, prin care s-a exprimat punctul de vedere al instituției referitor la pronunțarea Deciziei Curții Constituționale privind constatarea existenței unui conflict juridic de natură constituțională între Guvern și Ministerul Public prin DNA, menționându-se că motivarea Curții Constituționale va fi determinantă pentru viitorul curs al anchetei cu privire la infracțiunile cercetate în cauza cunoscută generic sub denumirea de „*Adoptarea Ordonanței 13*”.

Verificările prealabile efectuate au relevat difuzarea în mass-media, în perioada 09.01.2017 – 16.02.2017, a următoarelor declarații ale procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, domnul Augustin Lazăr :

- 9 ianuarie 2017 – Agerpres și 10 ianuarie 2017 – România Liberă :

"Din punct de vedere al magistraților, aș dori să vă spun că o monitorizare a magistraților nu ar mai fi necesară, dar ar fi necesară o monitorizare a politicienilor. Adică este o chestiune de voință politică, știți dumneavoastră de ce. Magistrații își fac datoria și probabil că există anumite persoane care ar dori să își pună în practică agenda lor și nu ar avea nevoie de o chestiune care să îi încurce, cum ar fi MCV-ul."

"Nu, nu este necesară nicio lege a grațierii și a amnistiei, fiindcă noi trebuie să combatem criminalitatea, noi avem niște priorități de a combate corupția, de a recupera bunurile care au fost însușite de infractori, produsul

infraționalității și alte asemenea chestiuni care sunt de natura exercitării acțiunii penale și pentru care procurorii sunt plătiți."

- 18 ianuarie 2017 – interviu RFI:

Augustin Lazăr: *Această ordonanță de urgență a fost promovată în condiții de totală netransparență și de asemenea, nu se justifică urgența pentru acte normative de asemenea importanță. (...) Inițiatorul proiectului de ordonanță a venit cu o inginerie pe care a mai încercat-o și anterior, cu un fel de inginerie juridică spunând așa (...) Este doar un exemplu pe care doresc să vi-l dau și care arată faptul că anumite persoane care sunt interesate – și cine sunt interesați, avem 25, până la 30 de parlamentari care au fost trimiși în judecată pentru conflict de interese, apoi există și alte persoane, consilieri locali, primari care au fost trimiși în judecată -, toți aceștia vor fi achitați în ipoteza în care va fi promovat proiectul de lege în această formă.(...)*

Augustin Lazăr: *Colegii noștri în mod clar nu sunt de acord cu această ordonanță și colegii noștri știu foarte bine că prioritate a strategiei de modernizare a Ministerului Public nu este să ieși cu acte de clemență acum când trebuie să combați criminalitatea în general și corupția în mod special, ci consolidarea instituțiilor statului român pentru a lupta împotriva corupției, aceasta este prioritate. Iată că /prioritatea/ s-a schimbat peste noapte, cum a trecut anul nou, s-a instalat o nouă guvernare, prioritatea s-a schimbat și numai reprezintă o prioritate să urmărești faptele de corupție ci este o prioritate să schimbi proiectul de lege în așa fel încât să-l golești de conținut.*

Reporter: *Credeți că în acest context va fi un aviz negativ din partea CSM-ului? Un aviz consultativ, într-adevăr, dar credeți că va fi negativ?*

Augustin Lazăr: *Fără îndoială că va fi negativ și sper că nu vor reuși să-i determine pe colegii noștri mai ales, asociațiile de magistrați, să-i determine cineva să facă alte declarații decât cele pe care le-au făcut până în prezent.*

Reporter: *Cineva cine?*

Augustin Lazăr: *Nu știu, că există, după cum se vede, cineva care a fost inițiatorul acestor texte pe care eu le-aș califica, așa, ca fiind penibile.*

Reporter: *Este proiectul ministrului Justiției, dacă nu mă înșel.*

Augustin Lazăr: *Nimeni nu a revendicat acest text. Asta mă surprinde și pe mine. În public, cineva trebuie să-și asume răspunderea, să spună – legislația trebuie corectată într-un anumit sens, eu sunt inițiatorul și eu conduc acest proiect de lege. (...)*

Reporter: *În ceea ce privește alte modificări avute în vedere de acest proiect de ordonanță, surse judiciare afirmă că se dorește redefinirea abuzului în serviciu în felul următor - sintagma în mod defectuos ar fi înlocuită cu sintagma cu încălcarea legii. De asemenea, limita de pedeapsă e*

redușă la cel mult trei ani, prejudiciul minim pentru inculpare este stabilit la 200.000 de lei iar plângerea prealabilă e obligatorie pentru inculpare. Cum vedeți în acest context această redefinire a abuzului în serviciu?

Augustin Lazăr: *Este un exemplu de aplicare creativă în interesul cuiva a situației, a declarat Curtea Constituțională neconstituțională numai acea expresie pe care ați spus-o dvs, în mod defectuos. De aici încolo este contribuția cuiva care vrea să lipsească de conținut infracțiunea de abuz în serviciu, în sensul că foarte multe fapte care se comit pe la primării comunale, la primării orășenești sunt până la 200.000 de lei. Ce vom face cu acestea? /.../ sunt incriminate și rămâne așa, iar cele care se află pe rolul instanțelor vor fi achitate iar alții vor încerca să facă expertize pentru a demonstra că prejudiciul este sub 200.000, e clar ce se urmărește. (...)*

- 18 ianuarie 2017 – Qmagazine

„Nu mai discutăm, pentru că s-ar vedea că dezincriminarea este făcută cu dedicație. Punct. (...) Lucrurile sunt foarte clare și nu aș dori să le analizez mai profund, pentru că ele sunt clare la nivelul inteligenței publice medii, nu ar trebui ca un magistrat al Ministerului Public să stăruie.”

- 1 februarie 2017 – Realitatea TV, Agerpres, Hotnews

„Ca membru al CSM va pot spune că OUG este o ofensa adusă autorității judecătorești, fiind discreționară, vădit neconstituțională și trebuie atacată urgent la CCR. Despre consecințele ei grave am avertizat în comunicatul de ieri al Ministerului Public, aflat pe site.”

- 4 februarie 2017 – Agerpres

„Efectiv sunt și eu impresionat de faptul că, iată, societatea civilă a reușit să readucă lucrurile la ordine și rațiunea este cea care a readus lucrurile pe făgașul lor normal.”

- 16.02.2017 – Hotnews

„Ordonanța 13 nu mai există. Ea a plecat în neant, cum s-au exprimat specialiștii în domeniu. Ordonanța 14 a readus lucrurile în albia lor constituțională. Eu am auzit în spațiul public tot felul de speculații, însă nu aș putea intra în aceste speculații să le analizez. Eu cred că lucrurile sunt acum așezate, emoția a trecut și probabil nu vor mai fi surprize. Nimeni nu va mai îndrăzni să aducă surprize de neconstituționalitate în fața societății civile (...) Noi trebuie să asigurăm opinia publică că organele judiciare lucrează normal. Suntem în cadrul constituțional și nu ar mai trebui să avem emoții. Am încredere că lucrurile vor evolua bine. (...) Mă abțin în a comenta ce ar trebui să facă Guvernul, nu ar fi potrivit.”

În cadrul aceluiași verificări, s-au identificat a fi efectuate, în discuțiile purtate la pct. 41 și 42 în ședința Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 28.02.2017, de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, domnul Augustin Lazăr, și următoarele afirmații :

Augustin Lazăr : *Doamna președinte, cu referire la acțiunile de urmărire penală ale Direcției Naționale Anticorupție aș dori să precizez că eu am văzut dosarul și am văzut că exclusiv aspecte de natură penală au fost cercetate. Acum, că ele au fost interpretate într-o manieră pe care noi putem să o înțelegem, vrem să vedem motivarea Deciziei Curții Constituționale și să o respectăm fără niciun fel de dubiu, dar eu vă pot asigura că am văzut dosarul, am văzut aspectele de natură penală concrete care au fost cercetate acolo și persoanele concrete care ar fi comis aceste fapte. Atâta am dorit să spun. Sigur că se speculează în public diverse lucruri.*

Augustin Lazăr : *S-ar putea interpreta și în acest sens, să fie timorați procurorii care au început o urmărire penală pentru fapte concrete ... fapte concrete ... eu vă spun că am văzut dosarul și aș fi dorit ca și colegii care apreciază să-l vadă pentru a putea aprecia, dar vă spun că sunt fapte penale concrete, care de fapt au fost făcute.*

Augustin Lazăr : *Eu vă spun ce constatăm noi în dosar. În dosar sunt fapte de natură penală, iar aseară din motivarea care am auzit-o prezentată verbal...*

În perioada 18.01.2017 – 27.02.2017, Direcția Națională Anticorupție, a emis prin intermediul Biroului de informare și relații publice, referitor la obiectul sesizării prezentei lucrări, următoarele comunicate de presă :

- nr. 36/VIII/3/18.01.2017, prin care s-au efectuat precizări cu referire la proiectele de modificare și completare a Codului penal și Codului de procedură penală, precum și pentru grațierea unei pedepse, prin intermediul a două ordonanțe de urgență ale Guvernului;

- nr. 52/VIII/3/20.01.2017, prin care s-a expus punctul de vedere transmis argumentat Ministrului Justiției referitor la proiectele de modificare și completare a Codului penal și Codului de procedură penală, precum și pentru grațierea unei pedepse, prin intermediul a două ordonanțe de urgență ale Guvernului;

- nr. 58/VIII/3/25.01.2017, prin care s-a exprimat un punct de vedere referitor la conținutul Raportului Comisiei Europene către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare, dat publicității la data de 25.01.2017;

- nr. 116/VIII/3/31.01.2017, prin care s-a comunicat public rezultatul analizei efectuate la nivelul DNA asupra impactului pe care adoptarea prin ordonanță de urgență a modificărilor Codului penal și a Codului de procedură penală o va avea asupra dosarelor aflate în curs de instrumentare și în proces de judecare;

- nr. 122/VIII/3/01.02.2017, prin care au fost comunicate riscurile identificate și impactul asupra activității DNA, ca urmare a adoptării în cursul serii de 31.01.2017 a OUG pentru modificarea și completarea Codului penal și Codului de procedură penală, astfel cum a rezultat din analiza efectuată în cadrul Colegiului de conducere al DNA alături de procurorii șefi din structura centrală a instituției;

- nr. 126/VIII/3/02.02.2017, prin care se comunica, ca urmare a solicitărilor formulate de reprezentanții mass-media, înregistrarea unei sesizări depuse de mai multe persoane fizice cu referire la posibile fapte aflate în competența de soluționare a instituției, în legătură cu modalitatea de adoptare a unor acte normative;

- nr. 190/VIII/3/27.02.2017, prin care se comunică public date privind soluționarea, la data de 24.02.2017, a cauzei înregistrate pe rolul DNA – Secția de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție, menționată prin comunicatul nr. 126 din 2.02.2017.

La data de 23.02.2017, prin intermediul Biroului de informare și relații publice al DNA a fost dat publicității comunicatul având ca obiect *discursul procurorului șef al direcției cu ocazia prezentării Bilanțului anual de activitate pentru anul 2016*.

În ceea ce privește **declarațiile procurorului șef al DNA, Laura Codruța Kovesi**, relevate în completarea sesizării inițial formulate, verificările prealabile au condus la identificarea următoarelor materiale de presă :

- 17.01.2017 – Digi 24, emisiunea „Jurnal de seară”;
- 18.01.2017 – interviu Europa FM;
- 31.01.2017 – Agerpres, articolul „Nu comentez actele adoptate de Guvern; noul proiect transmis CSM lipsește de relevanță lupta anticorupție”;
- 01.02.2017 – Europa FM, articolul „Șefa DNA, Laura Codruța Kovesi, a anunțat câte dosare de abuz în serviciu vor fi clasate, după ordonanța de modificare a Codului Penal”;
- 01.02.2017 – TVR 1, emisiunea „Ediție specială”;
- 01.02.2017 – Digi 24, emisiunea de știri (incluzând legătura telefonică realizată cu procurorul șef al DNA, Laura Codruța Koveși);
- 07.02.2017 – Radio România Actualități, emisiunea „Dincolo de ziduri”;
- 08.02.2017 – interviu La Repubblica;
- 08.02.2017 – interviu BTV;
- 09.02.2017 – interviu BBC;
- 12.02.2017 – interviu The Guardian.

La data de 23.02.2017, cu ocazia prezentării Bilanțului anual de activitate pentru anul 2016, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție a susținut un discurs în cuprinsul căruia a relevat date statistice

privind creșterea eficienței activității direcției, prezentată ca fiind desfășurată în contextul în care „**2016 a fost un an dificil, caracterizat prin provocări legislative, atacuri fără precedent la adresa activității și a procurorilor DNA**”.

În cadrul discursului susținut s-au menționat și următoarele :

„ (...) Ne-am dorit și ne dorim să combatem corupția. Dar nu este destul. Eforturile sistemului de justiție trebuie susținute de **stabilitatea cadrului legislativ și instituțional pentru a avea eficiență în combaterea corupției**.

În România multă lume declară că susține lupta anticorupție. Dar am văzut cu toții cât de mult contează stabilitatea legislației. Cât de repede pot fi anulate eforturile și munca întregului sistem de Justiție, nu doar cele ale procurorilor DNA. (...)”

„Noi suntem procurori. **Noi doar aplicăm legea**. Bună, rea, legea o face societatea prin instituțiile sale reprezentative.

Noi doar ne dorim să fim consultați în mod real cu privire la modificările legislative care ne privesc activitatea.

Nu credem să sunt necesare modificări ale legislației **care pot influența eficiența investigațiilor anticorupție**. Nu credem să sunt necesare **dezincriminări ale unor infracțiuni care cauzează pagube de sute de milioane de euro anual**. Nu credem că sunt necesare **modificări ce aduc atingere independenței sau statutului magistraților**.

Suntem obligați să avem reacție atunci când modificări legislative vizează legi atât de importante cum sunt codul penal și codul de procedură penală. Mai ales atunci, când, astfel de modificări se fac, peste noapte, fără consultare și fără studiu de impact.

Dar, în aceste zile, am simțit cu toții că **facem parte dintr-un sistem judiciar responsabil și matur**, când a existat o voce unitară a justiției care a respins astfel de modificări. Consiliul Superior al Magistraturii, procurorul general, instanțele și parchetele au reacționat unitar pentru că **stabilitatea legislativă și instituțională este vitală pentru a fi eficienți**.”

● **4. Argumentarea soluției și dispozițiile legale aplicabile.**

Potrivit dispozițiilor **art. 97 alin. 1 din Legea nr. 303/2004** privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, orice persoană poate sesiza Consiliul Superior al Magistraturii în legătură cu activitatea sau conduita necorespunzătoare a judecătorilor sau procurorilor, încălcarea obligațiilor profesionale în raporturile cu justițiabilii ori săvârșirea de către aceștia a unor abateri disciplinare.

Prin dispozițiile **art. 74 din același act normativ** sunt reglementate atribuțiile inspectorilor judiciari din cadrul Inspecției Judiciare, la alin. 1 lit. e prevăzându-se că aceștia „verifică sesizările adresate Inspecției Judiciare sau

se sesizează din oficiu în legătură cu activitatea sau conduita necorespunzătoare a judecătorilor, a procurorilor, inclusiv a celor care sunt membrii ai Consiliului Superior al Magistraturii și a magistraților-asistenți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, ori în legătură cu încălcarea obligațiilor profesionale ale acestora”.

În cuprinsul sesizării formulate se solicită expres sancționarea disciplinară a procurorului general al României, Augustin Lazăr și a procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție, Laura Codruța Kovesi pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute de **art. 99 alin. 1 lit. a, b, d și j din Legea nr. 303/2004**.

Dispozițiile **art. 99 lit. a din Legea nr. 303/2004**, republicată și modificată, reglementează ca și abatere disciplinară „manifestările care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției, săvârșite în exercitarea sau în afara exercitării atribuțiilor de serviciu”.

Textul normativ nu precizează care sunt manifestările care aduc atingere onoarei, probității profesionale ori prestigiului justiției, revenind doctrinei și jurisprudenței rolul de a identifica care sunt acele manifestări care pot constitui abateri disciplinare.

Potrivit **art. 99 lit. b din Legea nr. 303/2004** republicată și modificată, constituie abatere disciplinară „încălcarea prevederilor legale referitoare la incompatibilități și interdicții privind judecătoria și procurorii”, iar conform **art. 99 lit. d din Legea nr. 303/2004**, republicată și modificată, constituie abatere disciplinară „desfășurarea de activități publice cu caracter politic sau manifestarea convingerilor politice în exercitarea atribuțiilor de serviciu”.

Referitor la conținutul acestor abateri se menționează că ori de câte ori un magistrat își manifestă convingerile politice în exercitarea atribuțiilor de serviciu comite abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. d din Legea nr. 303/2004, iar atunci când își manifestă convingerile politice în afara acestora, comite abaterea disciplinară reglementată la lit. b a aceluiași text normativ.

Manifestarea convingerilor politice presupune acțiuni concrete ale magistratului în scopul sprijinirii unor partide politice, formațiuni politice sau a unor candidați la o funcție politică, inclusiv candidați independenți (a se vedea în acest sens lucrarea *Abaterile disciplinare ale magistraților*, Ioan Gârbuleț, Universul juridic, București, 2016).

Prin dispozițiile **art. 99 lit. j din Legea nr. 303/2004** republicată și modificată este reglementată abaterea disciplinară constând în „nerespectarea secretului deliberării sau a confidențialității lucrărilor care au acest caracter, precum și a altor informații de aceeași natură de care a luat cunoștință în exercitarea funcției, cu excepția celor de interes public, în condițiile legii.”

În speță, în raport de conținutul constitutiv al acestor abateri, este necesar a se analiza modalitatea concretă în care s-a realizat *comunicarea publică* de către procurorul general al României, Augustin Lazăr și respectiv, de către procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, Laura Codruța Kovesi, a *chestiunilor privind modificările Codului penal, Codului de procedură penală și cele ale Legii privind grațierea unor pedepse* și respectiv, a *informațiilor în legătură cu înregistrarea și soluționarea unei cauze penale* instrumentate inițial de către procurorii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, iar ulterior, prin declinarea competenței, de către cei din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Conform **dispozițiilor art. 4 Cap. I din Ordinul nr. 235/25.08.2014** emis de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, privind relația dintre Ministerul Public și mass-media, *la nivelul Ministerului Public activitatea de relații cu presa se desfășoară prin Biroul de informare publică și relații cu presa din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin birourile de informare și relații publice din cadrul structurilor specializate, precum și prin intermediul purtătorilor de cuvânt desemnați la fiecare parchet, iar toate aceste structuri de comunicare se subordonează direct conducerii unității.*

Dispozițiile **art. 5 alin. 3** ale aceluiași ordin stabilesc : „*Informațiile de interes public din activitatea parchetelor vor fi comunicate mass-media după obținerea acordului scris sau verbal al conducătorului de parchet.*”

Conform **art. 7** din ordinul amintit, informarea mass-media se realizează prin declarații ale purtătorului de cuvânt, transmiterea de comunicate și note de presă, acordarea de interviuri, organizarea de conferințe de presă, orice alte mijloace de natură să contribuie la o informare rapidă, corectă și imparțială asupra activității parchetului.

În cuprinsul **Cap. III** al ordinului sunt cuprinse *standardele comunicării publice în procesele penale.*

Recomandări privind modalitățile în care sistemul judiciar poate asigura transparența în comunicarea publică, în condițiile respectării normelor procedurale și fără afectarea drepturilor persoanelor implicate în proces sunt cuprinse în **Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 482 din 1 iunie 2012, cu modificările și completările ulterioare, aduse prin Hotărârile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 573 din 6 mai 2014 și nr. 1376 din 17 decembrie 2015.**

În ceea ce privește *comunicarea publică realizată prin comunicatele* nr. 126/VIII/3/2.02.2017 și nr. 190/VIII/3/27.02.2017 ale Direcției Naționale Anticorupție și nr. 372/VIII-3/2017 din 27.02.2017 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, verificările prealabile efectuate nu au identificat încălcări ale prevederilor Ghidului susmenționat.

Acestea au avut ca obiect *prezentarea unor informații*, la solicitarea formulată de reprezentanți ai mass-media, prin care *a fost confirmată existența sesizării* depuse de mai multe persoane cu referire la posibile fapte aflate în competența de soluționare a instituției, în legătură cu modalitatea de adoptare a unor acte normative, *a fost învederat modul de soluționare a cauzei înregistrate inițial pe rolul DNA – Secția de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție* și respectiv, *a fost comunicată înregistrarea pe rolul Secției de urmărire penală și criminalistică a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a unei noi cauze* ca urmare a declinării dosarului de către DNA.

Comunicatele emise la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și al Direcției Naționale Anticorupție, vizând *modificările Codului penal, Codului de procedură penală și cele ale Legii privind grațierea unor pedepse* s-au referit, în principal, la punctele de vedere transmise instituțional către ministrul justiției referitor la proiectele de modificare și completare a celor două coduri și pentru grațierea unor pedepse, prin intermediul unor ordonanțe de urgență ale Guvernului și la rezultatul analizei efectuate privind impactul acestor modificări asupra cauzelor penale aflate în lucru pe rolul unităților de parchet, abordarea fiind realizată din perspectiva dispozițiilor art. 131 alin. 1 din Constituția României coroborate cu dispozițiile art. 62 alin. 1, art. 63 lit. i, h și art. 71 din Legea nr. 304/2004.

În ceea ce privește *declarațiile publice* făcute de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Augustin Lazăr și respectiv, de către procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, Laura Codruța Kovesi, se impune cu necesitate a se analiza *existența unor limite ale răspunderii disciplinare* în raport de imperativul respectării *libertății de exprimare*, consacrată de art. 30 din Constituția României, precum și de dispozițiile art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În jurisprudența sa, în repetate rânduri, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a analizat libertatea de exprimare a unor persoane care îndeplinesc o funcție publică sau a magistraților. În cauza *Morissens c. Belgiei* s-a statuat că o persoană care îndeplinește o funcție publică a acceptat anumite restricții ale exercițiului libertății de exprimare, restricții care sunt inerente însăși acestei funcții (a se vedea în acest sens lucrarea *Abaterile disciplinare ale magistraților*, Ioan Gârbuleț, Universul juridic, București, 2016).

Din această perspectivă, *calificarea opiniilor exprimate public de un magistrat ca fiind manifestări care pun în discuție onoarea, probitatea profesională sau prestigiul justiției* este necesar a se face numai *prin raportare la obligația de rezervă* impusă acestuia, obligație ce exprimă o

sinteză practică a principiilor generale ale deontologiei profesiei (independență, imparțialitate, integritate).

Este totodată necesar a se ține seama de *elementele care conturează contextul producerii faptelor*, precum *calitatea specifică a autorului și tipul discursului, persoana lezată, locul unde a fost ținut discursul*.

După cum rezultă din cele reținute în cadrul stării de fapt, la data de 18.01.2017, *Ministerul Justiției a comunicat procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și respectiv, procurorilor șefi ai DNA și DIICOT, proiectele de OUG privind modificarea CP și CPP și respectiv, proiectul de OUG privind grațierea unor pedepse în vederea examinării la nivelul acestor instituții și a transmiterii unor propuneri*.

Cu adresa nr. 168;171/C/2017 din 25.01.2017 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție *au fost transmise Ministerului Justiției punctele de vedere exprimate de procurorii din cadrul Ministerului Public privind cele două proiecte de acte normative*.

La data de 31.01.2017, *Ministerul Justiției a transmis Consiliului Superior al Magistraturii, în vederea avizării, un nou proiect de ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, care la aceeași dată a fost comunicat procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, fiind stabilită ședință a Plenului CSM pentru data de 01.02.2017 orele 9,00. Proiectul primit a fost trimis, de îndată, de la nivelul PÎCCJ, în format electronic, către DNA și DIICOT, pentru analiză și punct de vedere*.

Ulterior, *în cursul aceleiași zile, Guvernul României a adoptat Ordonanța de urgență nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală*.

Aceste împrejurări trasează *contextul în care au fost efectuate declarațiile publice analizate* atât de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Augustin Lazăr, cât și de procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, Laura Codruța Kovesi, rezultând faptul că *prin respectivele declarații au fost aduse în discuția publică chestiuni care privesc sistemul judiciar*.

Afirmațiile făcute nu au fost lipsite de bază factuală, ci au fost formulate în raport de aspectele cuprinse în punctele de vedere întocmite și transmise către Ministerul Justiției referitor la proiectele de modificare și completare a celor două coduri și pentru grațierea unor pedepse, prin intermediul unor ordonanțe de urgență ale Guvernului și respectiv, de adoptarea, la data de 31.01.2017, a Ordonanței de urgență nr. 13/2017

pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în *Monitorul Oficial al României*, la data de 01.02.2017.

Analizând contextul în care au fost făcute declarațiile publice, se rețin totodată :

- faptul că la data de 01.02.2017 Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a constatat ca fiind rămasă fără obiect solicitarea Ministerului Justiției de avizare a proiectului de Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Codului penal și a Codului de Procedură Penală, transmis Consiliului la data de 31.10.2017, având în vedere că OUG nr. 13/2017 a fost publicată în *Monitorul Oficial al României* nr. 92/01.02.2017;

- împrejurarea că la aceeași dată Plenul CSM a luat act de inițiativa președintelui CSM și respectiv, a hotărât susținerea acestei inițiative în ceea ce privește sesizarea Curții Constituționale potrivit art. 146 lit. e din Constituția României;

- faptul că în cadrul aceleiași ședințe, Plenul CSM a hotărât emiterea unui mesaj public referitor la apărarea independenței sistemului judiciar în ansamblul său, în cadrul căruia s-au reținut și următoarele: „Apreciind că modalitatea de adoptare a unor acte normative de către Guvernul României, cu implicații asupra activității sistemului judiciar, într-o manieră ce nu respectă principiile transparenței decizionale, consultării și dezbaterii, constituie dovada unei desconsiderări a activității de îndeplinire a justiției și a autorității de lucru judecat (...) Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în calitatea sa de garant al independenței justiției, reafirmă că : (...) Adoptarea unor măsuri care subminează progresele înregistrate în reforma justiției are un impact negativ major asupra societății românești în general.”

Luarea în considerare a tuturor acestor aspecte consolidează ideea că prin conduita analizată, adoptată de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Augustin Lazăr și respectiv, de către procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, Laura Codruța Kovesi a fost respectat justul echilibru între libertatea de exprimare și interesul legitim al statului de a veghea ca funcția publică să se conformeze scopurilor enunțate în art. 10 par. 2 din Convenție, astfel că nu se poate vorbi despre existența unor manifestări care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției.

În același timp, este necesar a fi analizată și modalitatea în care s-a realizat în concret exercitarea libertății de exprimare de către cei doi magistrați procurori.

Sub acest aspect, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis, în cauza *Wille c. Liechtenstein*, că atunci când este vorba despre un magistrat cu rang înalt, drepturile și responsabilitățile

sale în privința exercițiului libertății de exprimare au o importanță deosebită, astfel fiind de așteptat ca funcționarii autorității judiciare să dea dovadă de o anumită reținere în punerea în valoare a libertății lor de exprimare de fiecare dată când sunt în discuție autoritatea și imparțialitatea puterii judiciare.

În mod evident, o astfel de analiză trebuie efectuată cu necesitate și din perspectiva obligațiilor stipulate în cuprinsul Codului deontologic al judecătorilor și procurorilor care prevede :

- în dispozițiile art. 9 alin. 2, că „Judecătorii și procurorii trebuie să se abțină de la orice comportament, act sau manifestare de natură să altereze încrederea în imparțialitatea lor.”

- în dispozițiile art. 17, că „Judecătorii și procurorii sunt datori să se abțină de la orice acte sau fapte de natură să compromită demnitatea lor în funcție și în societate.”

Observarea declarațiilor publice efectuate de către domnul Augustin Lazăr, procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție conduce la identificarea unor indicii privind încălcarea obligațiilor deontologice stabilite în dispozițiile susmenționate, în legătură cu următoarele afirmații : „Din punct de vedere al magistraților, aș dori să vă spun că o monitorizare a magistraților nu ar mai fi necesară, dar ar fi necesară o monitorizare a politicienilor. Adică este o chestiune de voință politică, știți dumneavoastră de ce.” - 9 ianuarie 2017 – Agerpres; „Iată că /prioritatea/ s-a schimbat peste noapte, cum a trecut anul nou, s-a instalat o nouă guvernare, prioritatea s-a schimbat și numai reprezintă o prioritate să urmărești faptele de corupție ci este o prioritate să schimbi proiectul de lege în așa fel încât să-l golești de conținut.”, „Nu știu, că există, după cum se vede, cineva care a fost inițiatorul acestor texte pe care eu le-aș califica, așa, ca fiind penibile.”, „Este un exemplu de aplicare creativă în interesul cuiva a situației, a declarat Curtea Constituțională neconstituțională numai acea expresie pe care ați spus-o dvs, în mod defectuos. De aici încolo este contribuția cuiva care vrea să lipsească de conținut infracțiunea de abuz în serviciu, în sensul că foarte multe fapte care se comit pe la primării comunale, la primării orașenești sunt până la 200.000 de lei. Ce vom face cu acestea? /.../ sunt incriminate și rămâne așa, iar cele care se află pe rolul instanțelor vor fi achitate iar alții vor încerca să facă expertize pentru a demonstra că prejudiciul este sub 200.000, e clar ce se urmărește.” - 18 ianuarie 2017 – interviu RFI; „Nu mai discutăm, pentru că s-ar vedea că dezincriminarea este făcută cu dedicație. Punct.” - 18 ianuarie 2017 – Qmagazine; „S-ar putea interpreta și în acest sens, să fie timorați procurorii care au început o urmărire penală pentru fapte concrete ... fapte concrete ... eu vă spun că am văzut dosarul și aș fi dorit ca și colegii care apreciază să-l

vadă pentru a putea aprecia, dar vă spun că sunt fapte penale concrete, care de fapt au fost făcute.” - 28 februarie 2017 – ședința Plenului CSM.

Așa fiind, urmează ca sub acest aspect să se propună sesizarea din oficiu a Inspecției Judiciare, în baza dispozițiilor art. 38 alin. 1 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară.

Tot din perspectiva obligației de rezervă impusă magistraților este necesar a se analiza și sesizarea vizând încălcarea de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Augustin Lazăr și respectiv, de către procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, Laura Codruța Kovesi, a interdicțiilor prevăzute de art. 10 alin. 1 din Legea nr. 303/2004, constând în aceea că judecătorii și procurorii nu își pot exprima opinia cu privire la procese aflate în curs de desfășurare sau cu privire la cauzele aflate pe rolul parchetului și respectiv, art. 9 alin. 2 din Legea nr. 303/2004, constând în aceea că judecătorii și procurorii sunt obligați ca în exercitarea atribuțiilor să se abțină de la exprimarea sau manifestarea, în orice mod, a convingerilor lor politice.

După cum s-a stabilit în cadrul verificărilor prealabile efectuate, prin prezentarea unor date și informații având ca obiect confirmarea existenței unei sesizări înregistrate privind posibile fapte aflate în competența de soluționare a DNA în legătură cu modalitatea de adoptare a unor acte normative, expunerea modului de soluționare a cauzei înregistrate inițial pe rolul Secției de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție și respectiv, comunicarea înregistrării pe rolul Secției de urmărire penală și criminalistică a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a cauzei declinate, prin emiterea unor comunicate de presă ori formularea unor declarații publice, pe tema modificărilor Codului penal, Codului de procedură penală și cele ale Legii privind grațierea unor pedepse ce s-au referit, în principal, la punctele de vedere transmise instituțional către ministrul justiției și la impactul acestor modificări asupra cauzelor penale aflate în lucru pe rolul unităților de parchet, nu au existat încălcări ale vreuneia dintre interdicțiile mai sus amintite, săvârșite astfel încât să poată fi apreciate ca abateri disciplinară în modalitățile prevăzute de art. 99 alin. 1 lit. b sau d din Legea nr. 303/2004.

De asemenea, nu există indicii privind săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 alin. 1 lit. j din Legea nr. 303/2004, nefiind constatate, în raport de datele rezultate în cadrul verificărilor prealabile efectuate, situații în care ar fi fost aduse la cunoștința unor persoane care nu erau îndreptățite date sau informații concrete din cuprinsul unor lucrări având caracter confidențial.

Pentru considerentele expuse, se impune clasarea sesizărilor în ceea ce privește săvârșirea de către procurorul general al României, Augustin

Lazăr și respectiv, de către procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, Laura Codruța Kovesi, a abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 alin. 1 lit. a, b, d și j din Legea nr. 303/2004, însă cu privire la unele dintre declarațiile publice efectuate de către domnul Augustin Lazăr, procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, se conturează indiciile încălcării obligațiilor deontologice stabilite prin dispozițiile art. 9 alin. 2 și art. 17 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, urmând ca sub acest aspect să se propună sesizarea din oficiu a Inspecției Judiciare.

În ceea ce privește aspectele sesizate de către petentă vizând faptul că „decizia Curții Constituționale din 27.02.2017, care a statuat că procurorii nu au competența de a cerceta acte normative cu caracter de lege, nici pe oportunitate, nici pe legalitate, a demonstrat că DNA nu avea competența să instrumenteze un asemenea dosar”, se reține că, urmare verificărilor prealabile efectuate în prezenta lucrare, prin rezoluția din data de 31.05.2017, întocmită de inspectorii judiciari, a fost dispusă, în temeiul art. 45 alin. 6 lit. b din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, începerea cercetării disciplinare, apreciindu-se că există indicii privind săvârșirea de către procurorii Marius Bulancea, Paul Dumitriu și Jean Uncheșelu, din cadrul Direcției Naționale Anticorupție - Secția de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție, a abaterii disciplinare prev. de art. 99 lit. t din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată.

Pe de altă parte, referitor la aspectele sesizate de către petentă vizând faptul că „la cererea ilegală de întrerupere a detașării acestora la MJ formulată la Secția de procurori a CSM de Augustin Lazăr” au fost „debarcați” de la Ministerul Justiției doi secretari de stat, deși potrivit legii DNA nu avea competența să cerceteze oportunitatea și legalitatea emiterii unui act normativ cu caracter de lege, supus prin lege doar cenzurii Parlamentului, verificările efectuate au relevat că la data de 07.02.2017, sub nr. 1011/IJ/178/DIP/2017, la Inspecția Judiciară s-a înregistrat sesizarea formulată de SC Jurindex Media SRL, iar în cadrul acestei lucrări, la care s-a conexasă și lucrarea nr. 1516/IJ/270/DIP/2017 având ca obiect sesizarea formulată de Asociația Foștilor Parlamentari, s-au efectuat verificări prealabile referitor la solicitarea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Augustin Lazăr de a se dispune încetarea detașării la Ministerul Justiției a doi procurori și la admiterea acestei solicitări prin Hotărârile nr. 50 și 51 emise de Secția pentru procurori a CSM la data de 03.02.2017.

Față de cele expuse, în temeiul art. 45 alin. 4 lit. b din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată (I) și respectiv, art. 38 alin. 1 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară (II),

DISPUNEM :

I. Clasarea sesizării formulate de către SC JURINDEX MEDIA SRL referitor la săvârșirea de către procurorul general al României, Augustin Lazăr și respectiv, de către procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, Laura Codruța Kovesi, a abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 alin. 1 lit. a, b, d și j din Legea nr. 303/2004.

II. Formularea propunerii de sesizare din oficiu a Inspecției Judiciare, apreciind că se conturează indiciile încălcării de către domnul Augustin Lazăr, procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a obligațiilor deontologice stabilite prin dispozițiile art. 9 alin. 2 și art. 17 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor.

INSPECTORI JUDICIARI,
Procuror ADRIANA PAMPU-ROMANESCU
Procuror MIHAELA FOCICĂ

www.LUMEAJUSTITIEI.ro